

สถาบัน **THE BEST CENTER**

2145/7 ซ.รามคำแหง 43/1 ถ.รามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทร. 0-2318-6868, 0-2314-1492 โทรสาร 0-2718-6274

www.thebestcenter.com facebook.com/bestcentergroup

คุณภาพทางวิชาการต้องมาที่ 1

คู่มือเตรียมสอบ

นักทรัพยากรบุคคล

(พนักงานราชการทั่วไป)

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

แนวข้อสอบมากกว่า 350 ข้อ

ปี 69

ความรู้ความสามารถทั่วไปและความสามารถใช้เฉพาะตำแหน่ง

หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกสรร

ผู้สมัครต้องเข้ารับการประเมินความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะ ดังนี้

การประเมินความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะ ครั้งที่ 1

โดยวิธีการสอบข้อเขียน แบบปรนัยและอัตนัย คะแนนเต็ม 100 คะแนน โดยมีหัวข้อ ดังนี้

- (1) ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (ปรนัย 15 คะแนน)
- (2) ความรู้เกี่ยวกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ปรนัย 15 คะแนน)
- (3) ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติมาตรฐานจริยธรรม พ.ศ. 2562 (ปรนัย 15 คะแนน)
- (4) ความรู้เกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐ (ปรนัย 15 คะแนน)
- (5) ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลภาครัฐ (ปรนัย 30 คะแนน และอัตนัย 10 คะแนน)

การประเมินความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะ ครั้งที่ 2

โดยวิธีการสอบสัมภาษณ์ คะแนนเต็ม 100 คะแนน

สนใจสั่งซื้อ หรือสอบถามเพิ่มเติม โทร. 02-496-9907

LINE: @thebestcenter

290.-

คู่มือสอบนักทรัพยากรบุคคล (พนักงานราชการทั่วไป)
สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

รวบรวมและเรียบเรียงโดย.....

ฝ่ายวิชาการ สถาบัน THE BEST CENTER

ห้ามตัดต่อหรือคัดลอกส่วนใดส่วนหนึ่งของเนื้อหา

สงวนลิขสิทธิ์ตาม พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537

ราคา 290 บาท

จัดพิมพ์และจำหน่ายโดย

The Best Center InterGroup Co., Ltd.

บริษัท เดอะเบสท์ เซ็นเตอร์ อินเตอร์กรุป จำกัด

บริหารงานโดย ดร.สิงห์ทอง บัวชุมและอาจารย์จันทน์ บัวชุม (ตีเวเตอร์กึ่งย่าน ม.ราม)

เลขที่ 2145/7 ซอยรามคำแหง 43/1 ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทรศัพท์.081-496-9907,0-2314-1492, 0-2318-6868 โทรสาร. 0-2718-6274 line id: @ thebestcenter

www.thebestcenter.com หรือ www.facebook.com/bestcentergroup

คู่มือสอบ

นักทรัพยากรบุคคล

(พนักงานราชการทั่วไป)

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตร

และอาหารแห่งชาติ

ราคา 290.-

คำนำ

สำหรับชุดคู่มือสอบสำหรับตำแหน่งนักทรัพยากรบุคคล (พนักงานราชการทั่วไป)
สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เล่มนี้ ทางสถาบัน THE BEST CENTER และฝ่ายวิชาการ
ของสถาบันได้เรียบเรียงขึ้น เพื่อให้ผู้สมัครสอบใช้สำหรับเตรียมสอบในการสอบแข่งขันฯ ในครั้งนี้

ทางสถาบัน THE BEST CENTER ได้เล็งเห็นความสำคัญจึงได้จัดทำหนังสือ เล่มนี้ขึ้นมา
ภายในเล่มประกอบด้วยทุกส่วนที่กำหนดในการสอบ เจาะข้อสอบทุกส่วน พร้อมคำเฉลยอธิบาย มาจัดทำเป็น
หนังสือชุดนี้ขึ้น เพื่อให้ผู้สอบได้เตรียมตัวอ่านล่วงหน้า มีความพร้อมในการทำข้อสอบ

ท้ายนี้ คณะผู้จัดทำขอขอบคุณทางสถาบัน THE BEST CENTER ที่ได้ให้การสนับสนุนและ
มีส่วนร่วมในการจัดทำฉบับนี้ ทำให้หนังสือเล่มนี้สามารถสำเร็จขึ้นมาเป็นเล่มได้ พร้อมกันนี้คณะผู้จัดทำ
ขอน้อมรับข้อบกพร่องใดๆ อันเกิดขึ้นและยินดีรับฟังความคิดเห็นจากทุกๆ ท่าน เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงแก้ไข
ให้ดียิ่งขึ้น

ขอให้โชคดีในการสอบทุกท่าน
ฝ่ายวิชาการ
สถาบัน The Best Center
www.thebestcenter.com

สารบัญ

➤ ความรู้เกี่ยวกับสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.)	1
✦ แนวข้อสอบความรู้เกี่ยวกับสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.)	11
➤ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551	22
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551	
และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3. พ.ศ.2562	70
➤ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ.2547	130
✦ แนวข้อสอบระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ.2547	
และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2. พ.ศ.2560	140
➤ พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ.2562	152
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.มาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ.2562	160
➤ ความรู้เกี่ยวกับการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลภาครัฐ	166
✦ แนวข้อสอบการบริหารงานบุคคลและพัฒนาบุคคล	256
✦ แนวข้อสอบนักทรัพยากรบุคคล	271
✦ ตัวอย่างแนวข้อสอบอัตนัย	283
➤ เทคนิคการสอบสัมภาษณ์	311

ความรู้เกี่ยวกับสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกช.)

ประวัติความเป็นมา

นับตั้งแต่ประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก (World Trade Organization : WTO) ในฐานะผู้ร่วมก่อตั้งร่วมกับประเทศอื่น ๆ อีก 80 ประเทศ เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2537 มีการบังคับใช้ความตกลงด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures : SPS) ที่กำหนดกติกาให้ประเทศต่าง ๆ ใช้มาตรการด้านมาตรฐานและความปลอดภัยอาหาร ควบคุมการส่งออกนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหาร ทำให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตระหนักถึงความสำคัญในการแข่งขันทางการค้าสินค้าเกษตรและอาหารในต่างประเทศที่จะทวีความรุนแรงมากขึ้น

ด้วยเหตุนี้ จึงได้มีการปรับโครงสร้างองค์กรเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยในปี พ.ศ.2540 ได้จัดตั้งสำนักงานมาตรฐานและตรวจสอบสินค้าเกษตร (สมก.) เป็นหน่วยงานสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อเป็นศูนย์กลางในการประสานงานและพัฒนามาตรฐานสินค้าเกษตรของประเทศ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล โดยร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มุ่งการให้บริการแบบเบ็ดเสร็จในการนำเข้าและส่งออกสินค้าเกษตร

จนกระทั่งพระราชบัญญัติปรับปรุงโครงสร้างกระทรวง ทบวง กรม มีผลบังคับใช้เมื่อปี 2545 สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกช.) จึงได้รับการจัดตั้งขึ้นในวันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ.2545 ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2545 โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 ณ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2543 เป็นหน่วยงานระดับกรม ภายใต้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ความหมายของตรา มกช.

เป็นดวงตรารูปทรงกลมมีรูปพระเกษตรบดี (พระวรุณเทพผู้ให้ความสมบูรณ์) ยืนบนหลังนาคราชพ่นน้ำเหนือก้อนเมฆ

พระหัตถ์ซ้ายยกห้าม หมายถึง กำหนดมาตรฐานระบบการจัดการคุณภาพสินค้าเกษตร และอาหาร
พระหัตถ์ขวาวี้อพระขรรค์ ได้แก่ การเฝ้าระวังความปลอดภัยของอาหาร
เบื้องล่างมีอักษรข้อความชื่อของสำนักงาน โค้งรับ

ห้าม!! คัดลอก เผยแพร่ ดัดแปลง ส่งต่อ และจำหน่ายเอกสารฉบับนี้โดยเด็ดขาด

หากตรวจพบจะดำเนินคดีตามกฎหมาย (สงวนลิขสิทธิ์ สถาบัน The Best Center)

วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรนำด้านการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารที่เป็นที่ยอมรับระดับสากลและยกระดับการผลิต
สินค้าเกษตรและอาหารของประเทศให้ได้มาตรฐานและสร้างมูลค่าเพิ่ม

พันธกิจ

1. กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารตามความต้องการ และสอดคล้องกับภาวะตลาด
และแนวทางสากล
2. จัดทำและพัฒนาการรับรองระบบงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารตามความต้องการ
และสอดคล้องกับภาวะตลาดและแนวทางสากล
3. พัฒนาระบบงานและสร้างเครือข่ายในการกำกับดูแลให้เป็นไปตามกฎหมาย
4. ส่งเสริมและผลักดันอย่างมีส่วนร่วมในการนำมาตรฐานสู่การปฏิบัติตลอดห่วงโซ่คุณค่า
5. กำหนดกลยุทธ์การเจรจา เปิดตลาด แก้ไขปัญหา และจัดทำความตกลงระหว่างประเทศด้านมาตรการ
สุขอนามัยและสุขอนามัยพืช มาตรการที่ไม่ใช่ภาษีอื่น ๆ และด้านมาตรฐานระหว่างประเทศ
6. พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

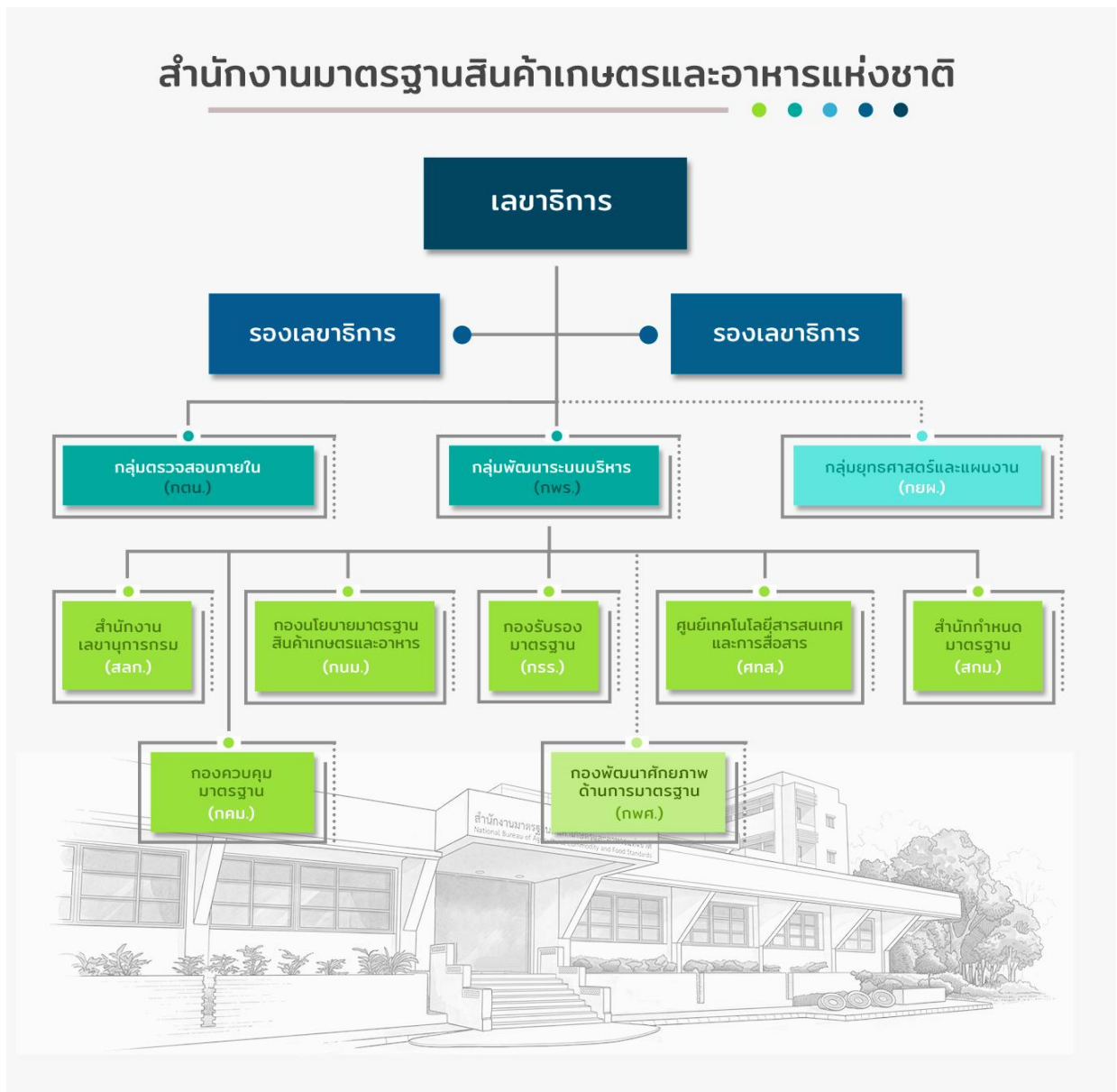
วัฒนธรรม

ทำงานด้วยความโปร่งใส มีส่วนร่วม มีการสอนงาน และปฏิบัติอย่างมีอาชีพ

ค่านิยม

สามัคคี มีจริยธรรม ทำงานอย่างมีอาชีพ

โครงสร้างของ มกอช.

อำนาจหน้าที่ของส่วนราชการภายใน มกช.

สำนักงานเลขาธิการกรม (สสท.) มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ปฏิบัติงานสารบรรณของสำนักงาน
2. ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยความสะดวกและงานเลขานุการของสำนักงาน
3. ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การงบประมาณ การพัสดุ อาคารสถานที่ และยานพาหนะของสำนักงาน
4. บริหารงานทรัพยากรบุคคลและจัดระบบงาน รวมทั้งการฝึกอบรมและพัฒนาข้าราชการ และพนักงานราชการของสำนักงาน
5. ดำเนินการเกี่ยวกับการสร้างเสริมวินัยและพัฒนาระบบคุณธรรมของสำนักงาน
6. ดำเนินการเกี่ยวกับงานกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง งานนิติกรรมและสัญญาเกี่ยวกับความรับผิดชอบแพ่งและอาญา งานคดีปกครอง และงานคดีอื่นที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน
7. ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่กิจกรรมของสำนักงาน
8. ดำเนินการอื่นใดที่มีได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการใดของสำนักงาน
9. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กองควบคุมมาตรฐาน (กคม.) มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการเกี่ยวกับการจดทะเบียน และการอนุญาตให้แก่ผู้ผลิต ผู้ส่งออก และผู้นำเข้าสินค้าเกษตรตามมาตรฐานบังคับ รวมทั้งการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการสินค้าเกษตรที่เกี่ยวข้อง
2. ตรวจสอบและดำเนินการกับผู้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานสินค้าเกษตร
3. ศึกษา วิเคราะห์ และกำหนดมาตรการ แผนงานควบคุมการตรวจสอบ และพัฒนาระบบการบริหารจัดการเพื่อดูแลคุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัยสินค้าเกษตร
4. กำกับ ดูแล ตรวจสอบ และดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานสินค้าเกษตร กำหนด มาตรฐานห้ามปรามแดนประเทศไทย
5. เป็นศูนย์กลางในการติดต่อประสานงาน และปฏิบัติงานการควบคุม กำกับ ดูแล สินค้าเกษตร
6. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กองนโยบายมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร (กนม.) มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. เสนอนโยบาย มาตรการ แผนงาน โครงการ ตลอดจนประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศในการกำหนดมาตรการ และในการแก้ไขปัญหาด้านมาตรฐานและคุณภาพสินค้าเกษตรและอาหาร
2. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพและความปลอดภัยของสินค้าเกษตรและอาหาร
3. ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยเกี่ยวกับการประเมินความเสี่ยงของสินค้าเกษตรและอาหารเพื่อประโยชน์ในการกำหนดมาตรการนำเข้าและการส่งออกระหว่างประเทศ
4. จัดลำดับความสำคัญผลิตภัณฑ์และสินค้าที่ต้องการให้มีการควบคุมคุณภาพและจัดลำดับความสำคัญการรับรองผู้ผลิตและผู้ประกอบการ
5. เป็นหน่วยงานกลางในการประสานงานระหว่างภาคเอกชนกับภาครัฐในเรื่องมาตรฐานและคุณภาพสินค้าเกษตรและอาหาร
6. เป็นหน่วยงานกลางในการกำหนดทำทีในเวทีโลก การเจรจาต่อรอง การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับมาตรฐานคุณภาพ และข้อกีดกันทางการค้าสินค้าเกษตรและอาหารระหว่างประเทศ การดำเนินการภายใต้ความตกลงว่าด้วยการบังคับใช้มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชภายใต้องค์การการค้าโลก รวมทั้งส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตรและอาหารภายใต้ความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า
7. ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและงานเลขานุการร่วมคณะกรรมการอาหารแห่งชาติ
8. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กองรับรองมาตรฐาน (กกร.) มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. รับรองระบบงานหน่วยตรวจสอบรับรองด้านสินค้าเกษตรและอาหาร
2. ดำเนินการออกใบอนุญาต พักใช้ และเพิกถอนใบอนุญาตผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร รวมทั้งขึ้นทะเบียนห้องปฏิบัติการทดสอบสินค้าเกษตรและอาหาร
3. ศึกษา วิจัยและพัฒนากระบวนการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร
4. ประสานงานกับองค์กรระหว่างประเทศด้านการรับรองระบบงานและด้านการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร รวมทั้งการประสานความร่วมมือและเจรจาทำความตกลงความเท่าเทียมด้านการรับรองระบบงาน
5. ปฏิบัติงานภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรับรองระบบงาน
6. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ศทส.) มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. เป็นศูนย์กลางข้อมูลสารสนเทศด้านการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารทั้งในประเทศและต่างประเทศ
2. วางระบบเครือข่ายเพื่อพัฒนาข้อมูลสารสนเทศให้สามารถเชื่อมโยงผู้ประกอบการ หน่วยงานของรัฐ และหน่วยงานระหว่างประเทศให้มีความทันสมัย และทันต่อเหตุการณ์
3. แจกจ่ายข้อมูลและข่าวสารที่อาจมีผลกระทบต่อระบบมาตรฐาน ต่อการค้าระหว่างประเทศและต่อความปลอดภัยของผู้บริโภคและประชาชนแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในประเทศและหน่วยงานระหว่างประเทศตามพันธกิจ
4. ให้บริการข้อมูลและข่าวสารแก่ประชาชนและส่วนราชการเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร และเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองผู้บริโภคและประชาชน
5. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักกำหนดมาตรฐาน (สกม.) มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ประเมินความเสี่ยง และประเมินข้อมูลทางวิชาการเพื่อประโยชน์ในการกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารภายในประเทศและระหว่างประเทศ และเพื่อสนับสนุนการเจรจาในระดับทวิภาคีและพหุภาคี
2. เสนอการกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารของประเทศต่อคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตร และร่วมกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารในระดับระหว่างประเทศ และระดับภูมิภาค
3. ประสานงานกับหน่วยงานภายในประเทศและองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานของสินค้าเกษตรและอาหาร ได้แก่ โครงการมาตรฐานอาหารระหว่างประเทศภายใต้ความร่วมมือระหว่างองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติกับองค์การอนามัยโลก องค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ สำนักงานอนุสัญญาว่าด้วยการอารักขาพืชระหว่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ
4. ศึกษาและวิเคราะห์เพื่อประเมินความเท่าเทียมของมาตรฐานและกฎระเบียบเพื่อสนับสนุนการทำ ความตกลงความเท่าเทียมของมาตรการทางการค้ากับประเทศคู่ค้า
5. ส่งเสริมและพัฒนาผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนให้มีความรู้ด้านการมาตรฐาน และระบบคุณภาพของสินค้าเกษตรและอาหาร รวมทั้งให้สามารถนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ
6. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มตรวจสอบภายใน (กตณ.) มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการบริหาร การเงิน และการบัญชีของสำนักงาน
2. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร (กพร.) มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. เสนอแนะให้คำปรึกษาแก่เลขาธิการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการภายในสำนักงาน
2. ติดตาม ประเมินผล และจัดทำรายงานเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการภายในสำนักงาน
3. ประสานและดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการร่วมกับหน่วยงานกลางต่าง ๆ และหน่วยงานภายในสำนักงาน
4. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กองพัฒนาศักยภาพด้านการมาตรฐาน (กพศ.) มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. จัดทำแผนงานและมาตรการเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาการมาตรฐาน
2. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อจัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการและแนวทางการส่งเสริมการนำมาตรฐานสินค้าเกษตร (มกษ.) ไปใช้
3. พัฒนาด้านแบบเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร/สถานประกอบการ ตามมาตรฐานสินค้าเกษตร (มกษ.) เพื่อถ่ายทอดและขยายผลสู่การปฏิบัติ
4. ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้องภาครัฐและเอกชนให้นำมาตรฐานสินค้าเกษตร (มกษ.) ไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. พัฒนาหลักสูตรกลางด้านมาตรฐานสินค้าเกษตรและระบบการเรียนรู้ (E - learning) เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติและขับเคลื่อนด้านมาตรฐานสินค้าเกษตรได้อย่างสอดคล้องกัน
6. ส่งเสริมและพัฒนาหน่วยรับรอง หน่วยตรวจสอบ ห้องปฏิบัติการทั้งภาครัฐและเอกชน ให้มีความพร้อมที่จะให้การรับรองตามมาตรฐานสินค้าเกษตร รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานเหล่านี้ให้สามารถทำหน้าที่ตรวจสอบรับรองได้ตามมาตรฐานสากล
7. สร้างเครือข่ายอาหารปลอดภัยและต่อ ยอดคนวัดกรรม รวมถึงการเชื่อมโยงตลาดเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่กลุ่มเป้าหมายทั้งในประเทศและระดับสากล
8. รณรงค์ ส่งเสริม เผยแพร่ สร้างความตระหนักรู้ และประชาสัมพันธ์ให้แก่ผู้บริโภคทั้งภายในและต่างประเทศให้ตระหนักถึงความจำเป็นในการบริโภคสินค้าเกษตรคุณภาพมาตรฐานอาหารปลอดภัย ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับโครงการอาหารปลอดภัยตลอดห่วงโซ่อาหาร รวมทั้งการโฆษณาประชาสัมพันธ์เครื่องหมายรับรองมาตรฐาน
9. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มยุทธศาสตร์และแผนงาน (กยผ.) มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ศึกษา วิเคราะห์ เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการ และประสานการดำเนินงานเกี่ยวกับด้านมาตรฐานความปลอดภัยสินค้าเกษตรและอาหาร
2. วิเคราะห์ จัดทำวิสัยทัศน์ นโยบาย และแผนปฏิบัติการของหน่วยงานให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล นโยบายของกระทรวง
3. ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำแผนงาน โครงการและงบประมาณในการขับเคลื่อนงานด้านมาตรฐานความปลอดภัยสินค้าเกษตรและอาหาร
4. ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดลำดับความสำคัญผลิตภัณฑ์และสินค้าที่ต้องการควบคุมคุณภาพ และจัดลำดับความสำคัญการรับรองผู้ผลิตและผู้ประกอบการ
5. ดำเนินการในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและงานเลขานุการร่วมคณะกรรมการอาหารแห่งชาติ
6. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกระทรวงของ มกช.

มีภารกิจเป็นหน่วยงานกลางด้านมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร โดยกำหนด ตรวจสอบรับรอง ควบคุมและส่งเสริมมาตรฐานสินค้าเกษตรตั้งแต่ระดับไร่นาจนถึงผู้บริโภค ตลอดจนการเจรจาแก้ไขปัญหาทางการค้าเชิงเทคนิค เพื่อปรับปรุงและยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตรและอาหารของไทยให้ได้มาตรฐาน รวมทั้งเพื่อให้มีคุณภาพและความปลอดภัยตามมาตรฐานสากล สามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก โดยให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานสินค้าเกษตรและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
2. เสนอแนะนโยบาย แนวทาง และมาตรการในการกำหนด การตรวจสอบรับรอง การควบคุม การวิจัย การพัฒนา การประเมินความเสี่ยง การถ่ายทอด การส่งเสริมและการพัฒนามาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารของประเทศ
3. กำหนดยุทธศาสตร์ด้านความปลอดภัยสินค้าเกษตรและอาหาร รวมทั้งกำกับดูแล เฝ้าระวัง และเตือนภัย
4. ประสานงาน กำหนดท่าที และร่วมเจรจาแก้ไขปัญหาด้านเทคนิค ด้านมาตรการที่มีใช้ภายใน และด้านการกำหนดมาตรฐานระหว่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตรและอาหาร
5. เป็นหน่วยงานกลางในการประสานงานกับองค์การมาตรฐานระหว่างประเทศด้านคุณภาพและความปลอดภัยของสินค้าเกษตรและอาหาร รวมทั้งการดำเนินการภายใต้ความตกลงว่าด้วยการบังคับใช้มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช และในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตรและอาหาร ภายใต้ความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า
6. เป็นหน่วยรับรองระบบงานของหน่วยตรวจสอบรับรองและเป็นหน่วยรับรองผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานด้านสินค้าเกษตรและอาหารของประเทศ
7. เป็นศูนย์กลางข้อมูลสารสนเทศด้านการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร

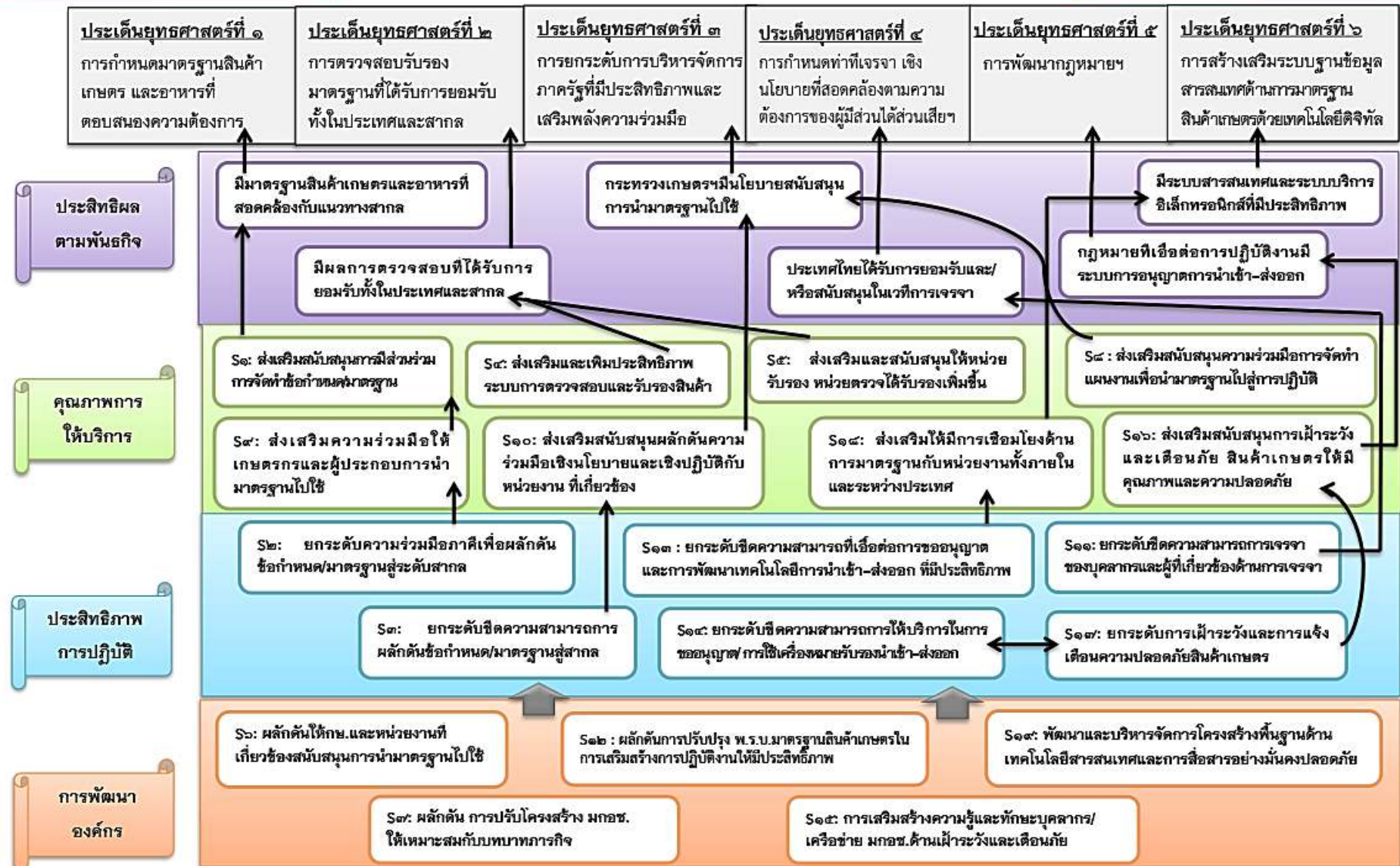
8. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

นายชัยวัฒน์ โยธคล

เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

แผนที่ยุทธศาสตร์ มกช.๒๐ปี วิสัยทัศน์ : เป็นองค์กรนำด้านการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารที่ทั่วโลกยอมรับ

แนวข้อสอบความรู้เกี่ยวกับสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกช.)

1. ข้อใดกล่าวถึงสถานะของ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกช.) ได้ถูกต้องที่สุด
 - ก. เป็นรัฐวิสาหกิจในกำกับกระทรวงพาณิชย์
 - ข. เป็นส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 - ค. เป็นองค์การมหาชนในกำกับกระทรวงสาธารณสุข
 - ง. เป็นหน่วยงานอิสระขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

เฉลย ข. สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกช.) จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการในปี พ.ศ.2545 มีสถานะเป็นส่วนราชการระดับกรม ภายใต้สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการกำหนดนโยบาย มาตรฐาน การรับรองและประสานงานด้านความปลอดภัยสินค้าเกษตรและอาหารของประเทศ

จุดที่มักนำมาออกข้อสอบ คือ อย่าสับสน มกช. กับสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ซึ่งสังกัดกระทรวงสาธารณสุข
2. การกิจใดถือเป็นบทบาทสำคัญที่สุดของ มกช.
 - ก. กำหนดราคาขั้นต่ำของสินค้าเกษตร
 - ข. ส่งเสริมการส่งออกสินค้าเกษตรโดยตรง
 - ค. กำหนดและพัฒนามาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร
 - ง. รับซื้อผลผลิตเกษตรจากเกษตรกรในช่วงราคาคต่ำ

เฉลย ค. การกิจหลักและเป็นบทบาทสำคัญที่สุดของสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกช.) คือ การเป็นหน่วยงานกลางในการกำหนด พัฒนาและกำกับดูแลมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร (ทั้งมาตรฐานบังคับและมาตรฐานทั่วไป) รวมถึงการรับรองระบบงานและการเจรจาแก้ไขปัญหามาตรการที่มีไข่ภายใต้ (SPS/TBT) เพื่อยกระดับคุณภาพและความปลอดภัยของสินค้าเกษตรไทยให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล
3. กฎหมายที่ถือเป็นกฎหมายสำคัญโดยตรงในการดำเนินงานด้านมาตรฐานสินค้าเกษตรของ มกช. คือข้อใด
 - ก. พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522
 - ข. พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551
 - ค. พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522
 - ง. พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560

เฉลย ข. พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ.2551 เป็นกฎหมายหลักเกี่ยวกับการกำหนด การตรวจสอบ และการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร รวมทั้งการควบคุมการใช้เครื่องหมายรับรองมาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อสอบราชการมักถามทั้งชื่อ พ.ศ. และวัตถุประสงค์ของกฎหมายฉบับนี้

4. เหตุผลสำคัญที่สุดของการกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรคือข้อใด

- ก. ทำให้ราคาสินค้าเกษตรทุกชนิดเท่ากัน ข. ลดจำนวนผู้ประกอบการในตลาด
ค. ส่งเสริมคุณภาพ ความปลอดภัย และความเชื่อมั่นของผู้บริโภค
ง. ให้รัฐสามารถผูกขาดการจำหน่ายสินค้าเกษตรได้

เฉลย ค. เป้าหมายหัวใจสำคัญของการกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร คือ การยกระดับคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐาน ความปลอดภัย ป้องกันอันตรายจากสารตกค้างหรือสิ่งปนเปื้อน เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ พร้อมทั้งช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและการยอมรับในระดับสากล

5. ข้อใดอธิบายความแตกต่างระหว่าง มาตรฐานบังคับ และ มาตรฐานทั่วไป ได้ถูกต้องที่สุด

- ก. มาตรฐานบังคับใช้เฉพาะสินค้านำเข้า ส่วนมาตรฐานทั่วไปใช้เฉพาะสินค้าไทย
ข. มาตรฐานบังคับต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ส่วนมาตรฐานทั่วไปโดยหลักเป็นมาตรฐานสำหรับส่งเสริมให้ปฏิบัติ
ค. มาตรฐานทั่วไปมีโทษอาญาสูงกว่ามาตรฐานบังคับ
ง. มาตรฐานบังคับใช้เฉพาะผู้ประกอบการรายใหญ่

เฉลย ข. ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ.2551 ได้แบ่งประเภทของมาตรฐานไว้ 2 ประเภทหลัก ได้แก่

1. มาตรฐานบังคับ เป็นมาตรฐานที่กำหนดขึ้นโดยกฎกระทรวงเพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภคหรือ ป้องกันความเสียหายต่อเศรษฐกิจ ผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำสินค้าเกษตรในรายการนั้น จำเป็นต้องปฏิบัติตามกฎหมาย หากฝ่าฝืนจะมีโทษตามที่กฎหมายกำหนด
2. มาตรฐานทั่วไป (มาตรฐานสมัครใจ) เป็นมาตรฐานที่ประกาศกำหนดขึ้นเพื่อส่งเสริมและยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตร ผู้ประกอบการสามารถเลือกยื่นขอรับรองได้ตามความสมัครใจ เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือ ไม่ได้มีบทบังคับทางกฎหมายให้ทุกคนต้องทำ

6. หากรัฐบาลเห็นว่าสินค้าเกษตรชนิดหนึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพประชาชน แนวทางใดสอดคล้องกับหลักการกำหนดมาตรฐานมากที่สุด

- ก. ยกเลิกการผลิตสินค้านั้นทั้งหมดทันที
ข. พิจารณากำหนดมาตรฐานบังคับตามความเสี่ยง
ค. กำหนดราคาขายสูงขึ้น ง. ส่งเสริมการโฆษณาสินค้าเพิ่มเติม

เฉลย ข. ตามหลักการกำหนดมาตรฐานและการประเมินความเสี่ยง (Risk Analysis) เมื่อสินค้าเกษตรชนิดใดมีความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบหรือก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนอย่างร้ายแรง รัฐบาลโดย คณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตร จะใช้อำนาจตาม พ.ร.บ. มาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551

ในการออกกฎกระทรวงกำหนดให้สินค้านั้นเป็น "มาตรฐานบังคับ" เพื่อควบคุม กำหนดเกณฑ์ความปลอดภัย

สารตกค้าง หรือขั้นตอนการผลิตอย่างเข้มงวด ผู้ผลิต ผู้นำเข้าและผู้ส่งออกต้องได้รับใบอนุญาตและปฏิบัติตามกฎหมายเพื่อป้องกันอันตรายดังกล่าว

7. เครื่องหมายที่ประชาชนมักเชื่อมโยงกับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ คือข้อใด

ก. Q

ข. CE

ค. FCC

ง. Energy Star

เฉลย ก. เครื่องหมาย Q (Q Mark) ย่อมาจาก Quality เป็นเครื่องหมายรับรองที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (โดย มกช.) กำหนดขึ้นเพื่อแสดงว่าสินค้าเกษตรและอาหารนั้น ๆ ผ่านการตรวจสอบและได้รับการรับรองมาตรฐานความปลอดภัยและคุณภาพ เช่น GAP (การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี) หรือ GMP/HACCP ในระดับโรงแปรรูป

เครื่องหมาย Q รับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร.

8. หลักปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ซึ่งมุ่งควบคุมกระบวนการผลิตตั้งแต่แปลงหรือฟาร์ม เรียกว่าอะไร

ก. GAP

ข. GDP

ค. ERP

ง. CRM

เฉลย ก. GAP ย่อมาจาก Good Agricultural Practices หรือ "การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี" หมายถึง แนวทางในการทำการเกษตรตั้งแต่ระดับแปลงปลูกหรือฟาร์มเลี้ยงสัตว์ เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ปลอดภัยต่อการบริโภค ปราศจากการปนเปื้อนของสารเคมีและเชื้อโรค รวมถึงคำนึงถึงความปลอดภัยของเกษตรกรและสิ่งแวดล้อม

เครื่องหมายมาตรฐานสินค้าเกษตร

GAP (GOOD AGRICULTURAL PRACTICES)

ORGANIC THAILAND

GLOBAL G.A.P.

ORGANIC EU

บ้านและสวน

Garden & Farm

มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP).

9. ผู้ประกอบการโรงคัดบรรจุผักต้องการจัดระบบสถานที่ เครื่องมือ สุขลักษณะ และกระบวนการผลิตให้เป็นไปตามมาตรฐาน แนวคิดใดเกี่ยวข้องมากที่สุด

ก. GAP

ข. GMP

ค. GDP

ง. CSR

เฉลย ข. GMP ย่อมาจาก Good Manufacturing Practice หรือ "หลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิต" หมายถึง เกณฑ์หรือข้อกำหนดขั้นพื้นฐานที่จำเป็นในการควบคุมขั้นตอนการแปรรูป คัดบรรจุและจัดเก็บอาหาร เพื่อให้สถานที่ผลิต เครื่องมือ บุคลากรและกระบวนการผลิตมีความสะอาด สุขอนามัยและปลอดภัยต่อผู้บริโภค ซึ่งเหมาะสำหรับโรงคัดบรรจุผักและผลไม้โดยตรง

10. ระบบ HACCP มีจุดมุ่งหมายสำคัญที่สุดในเรื่องใด

ก. การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิต

ข. การวิเคราะห์อันตรายและควบคุมจุดวิกฤต

ค. การกำหนดราคาขายสินค้า

ง. การวางแผนการตลาด

เฉลย ข. แนวคิดหลักของระบบ HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Point) คือ การป้องกันปัญหาความปลอดภัยของอาหารในเชิงรุก (Proactive Approach) ตลอดกระบวนการผลิต แทนที่จะรอตรวจสอบผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปในขั้นตอนสุดท้าย

หลักการสำคัญ 7 ประการของ HACCP

ระบบนี้ยึดหลักการพื้นฐาน 7 ข้อตามมาตรฐานสากล ดังนี้

1. วิเคราะห์อันตราย (Hazard Analysis) : ค้นหาและประเมินอันตรายที่อาจเกิดขึ้น ทั้งทางชีวภาพ (เชื้อโรค , แบคทีเรีย) , เคมี (สารเคมีตกค้าง , ยาฆ่าแมลง) และกายภาพ (เศษแก้ว , โลหะปนเปื้อน)
2. กำหนดจุดควบคุมวิกฤต (Critical Control Points - CCPs) : ระบุนั่นตอนในกระบวนการผลิตที่สามารถควบคุม กำจัด หรือลดอันตรายให้อยู่ในระดับที่ปลอดภัยได้
3. กำหนดค่าวิกฤต (Critical Limits) : ตั้งค่ามาตรฐานสูงสุดหรือต่ำสุดที่ยอมรับได้ (เช่น อุณหภูมิ และเวลาในการปรุงอาหาร) เพื่อควบคุมจุด CCP
4. จัดระบบเฝ้าระวัง (Monitoring Procedures) : กำหนดวิธีและตารางเวลาในการตรวจวัดหรือสังเกตการณ์ เพื่อให้มั่นใจว่าจุด CCP อยู่ภายใต้การควบคุมตลอดเวลา
5. กำหนดมาตรการแก้ไข (Corrective Actions) : วางแผนแก้ไขปัญหาทันทีเมื่อค่าวิกฤตหลุด องค์กรหรือเกณฑ์ที่กำหนด รวมถึงการจัดการผลิตภัณฑ์ที่ได้รับ
6. กำหนดขั้นตอนการทวนสอบ (Verification Procedures) : ตรวจสอบว่าระบบ HACCP ทำงานได้จริงและมีประสิทธิภาพ เช่น การสอบเทียบเครื่องมือวัดหรือการทบทวนบันทึก
7. จัดทำเอกสารและเก็บบันทึก (Record-keeping and Documentation) : บันทึกข้อมูลและขั้นตอนการปฏิบัติงานทั้งหมด เพื่อให้สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้

11. ข้อใดแสดงลำดับแนวคิดด้านการควบคุมความปลอดภัยอาหารได้เหมาะสมที่สุด

ก. GAP → GMP → HACCP

ข. HACCP → GAP → GDP

ค. GMP → CRM → HACCP

ง. GAP → ERP → GMP

เฉลย ก. ลำดับแนวคิดด้านการควบคุมความปลอดภัยอาหารจะเริ่มจากต้นน้ำ (ระดับฟาร์ม) ไปสู่กลางน้ำ (ระดับโรงงานผลิต) โดยเรียงลำดับความเข้มงวดและเฉพาะเจาะจงของระบบดังนี้

1. GAP (Good Agricultural Practices) : การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี เป็นการควบคุมความปลอดภัยตั้งแต่ระดับแปลงปลูกหรือฟาร์มเลี้ยงสัตว์ (ต้นน้ำ)
 2. GMP (Good Manufacturing Practice) : สุขลักษณะที่ดีในการผลิต เป็นการควบคุมสุขอนามัยพื้นฐานและโครงสร้างอาคารของโรงงานแปรรูปหรือสถานประกอบการ (กลางน้ำ)
 3. HACCP (Hazard Analysis Critical Control Point) : ระบบการวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤตที่ต้องควบคุม เป็นระบบที่ยกระดับขึ้นมาจาก GMP โดยจะเจาะลึกเพื่อวิเคราะห์และป้องกันอันตรายในแต่ละขั้นตอนการผลิตอย่างเฉพาะเจาะจง
- หมายเหตุสำหรับตัวเลือกอื่น : ERP และ CRM เป็นระบบบริหารจัดการข้อมูลในองค์กรและลูกค้าสัมพันธ์ ไม่ใช่ระบบความปลอดภัยอาหารโดยตรง

12. ข้อใดเป็นแนวคิดของ Farm to Table หรือ From Farm to Fork มากที่สุด

ก. ควบคุมเฉพาะคุณภาพอาหารเมื่อถึงผู้บริโภค

ข. ควบคุมความปลอดภัยตั้งแต่กระบวนการผลิตต้นน้ำจนถึงผู้บริโภค

ค. ตรวจสอบเฉพาะสินค้านำเข้า

ง. ควบคุมเฉพาะราคาขายปลีก

เฉลย ข. แนวคิด Farm to Table หรือ From Farm to Fork (จากฟาร์มสู่โต๊ะอาหาร / จากฟาร์มสู่ส้อม) หมายถึง การกำกับดูแลและควบคุมความสะอาด ปลอดภัยและคุณภาพของอาหารอย่างครอบคลุมตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Food Supply Chain) ตั้งแต่กระบวนการเพาะปลูก/เลี้ยงสัตว์ (ต้นน้ำ) , การแปรรูป/ขนส่ง (กลางน้ำ) ไปจนถึง การจำหน่ายและการบริโภค (ปลายน้ำ) เพื่อให้มั่นใจว่าอาหารมีความปลอดภัยในทุกขั้นตอน

13. คำว่า Traceability ในงานมาตรฐานสินค้าเกษตรหมายถึงอะไร

ก. ความสามารถในการกำหนดราคาสินค้า

ข. ความสามารถในการตรวจสอบย้อนกลับแหล่งที่มาและประวัติของสินค้า

ค. การตรวจสอบภยานำเข้า

ง. การโฆษณาแหล่งผลิตสินค้า

เฉลย ข. Traceability หรือ "ระบบการตรวจสอบย้อนกลับ" ในงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร หมายถึง ความสามารถในการติดตามหรือตามสืบประวัติ เส้นทาง แหล่งเพาะปลูก/ผลิต โรงคัดบรรจุ ตลอดจนกระบวนการจัดจำหน่ายของสินค้าเกษตรชนิดนั้น ๆ ในทุกขั้นตอนของห่วงโซ่อุปทาน

หากพบปัญหาสินค้านำเข้าปนเปื้อนหรือไม่ปลอดภัย ระบบนี้จะช่วยให้สามารถระบุสาเหตุและเรียกคืนสินค้าเฉพาะล็อตที่มีปัญหาได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว เพื่อลดความเสียหายและสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้บริโภค

14. หากตรวจพบสารตกค้างเกินเกณฑ์ในผักส่งออก ระบบใดจะช่วยค้นหาว่าผักดังกล่าวมาจากฟาร์มใดได้โดยตรงที่สุด

ก. HACCP

ข. Traceability

ค. SWOT

ง. Balanced Scorecard

เฉลย ข. Traceability (ระบบตรวจสอบย้อนกลับ) คือ ระบบที่ออกแบบมาเพื่อติดตามร่องรอยและข้อมูลประวัติของสินค้าเกษตรผ่านรหัสสินค้า (Lot Number) หรือ QR Code โดยตรง ทำให้เมื่อตรวจพบสารตกค้างหรือปัญหากับสินค้าที่ปลายทาง เจ้าหน้าที่จะสามารถเรียกข้อมูลย้อนกลับในห่วงโซ่อุปทานเพื่อระบุฟาร์มหรือแปลงปลูกต้นทางได้อย่างแม่นยำและรวดเร็ว เพื่อสั่งระงับหรือแก้ไขปัญหาได้ทันเวลาที่

ส่วน HACCP เป็นระบบการจัดการเพื่อความปลอดภัยของอาหาร โดยเน้นการควบคุมจุดวิกฤตที่ต้องควบคุม (CCP) ในกระบวนการผลิตเพื่อป้องกันอันตราย และ SWOT กับ Balanced Scorecard เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวางแผนกลยุทธ์และการบริหารจัดการองค์กร ไม่เกี่ยวข้องกับการตามรอยสินค้า

15. องค์การระหว่างประเทศใดเกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดทำมาตรฐานอาหารระหว่างประเทศ

ก. Codex Alimentarius Commission

ข. IMF

ค. UNESCO

ง. ILO

เฉลย ก. Codex Alimentarius Commission ก่อตั้งขึ้นโดยองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) และองค์การอนามัยโลก (WHO) เพื่อทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานอาหารระหว่างประเทศ ประมวลหลักปฏิบัติและแนวทางต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้บริโภคและดูแลให้เกิดความคุ้มค่าและความเป็นธรรมในการค้าอาหารระหว่างประเทศ

16. องค์การใดเป็นผู้จัดตั้ง Codex Alimentarius Commission ร่วมกัน

ก. WTO และ WHO

ข. FAO และ WHO

ค. FAO และ IMF

ง. WTO และ World Bank

เฉลย ข. คณะกรรมาธิการมาตรฐานอาหารระหว่างประเทศ (Codex Alimentarius Commission หรือ CAC) จัดตั้งขึ้นร่วมกันโดยองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) และองค์การอนามัยโลก (WHO) มีบทบาทหน้าที่โดยตรงในการกำหนด มาตรฐานอาหารสากล (Codex Standards) เพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้บริโภคทั่วโลก และสร้างความเป็นธรรมในการค้าอาหารระหว่างประเทศ ซึ่ง มกอช. ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานประสานงานกลางของประเทศไทย (National Codex Contact Point)

17. วัตถุประสงค์สำคัญของ Codex คือข้อใด

- ก.คุ้มครองสุขภาพผู้บริโภคและส่งเสริมความเป็นธรรมในการค้าอาหาร
- ข. กำหนดค่าเงินในการค้าสินค้าเกษตร
- ค. จัดเก็บภาษีอาหารระหว่างประเทศ
- ง. ควบคุมปริมาณผลผลิตทางการเกษตรของประเทศสมาชิก

เฉลย ก. วัตถุประสงค์หลัก 2 ประการที่เป็นหัวใจสำคัญของ Codex Alimentarius Commission (CAC) คือ

1. คุ้มครองสุขภาพของผู้บริโภค (Protecting consumer health) โดยการจัดทำมาตรฐานความปลอดภัยอาหาร เช่น กำหนดเกณฑ์สารตกค้าง สิ่งปนเปื้อน วัตถุเจือปนอาหาร และสุขอนามัย
2. ส่งเสริมความเป็นธรรมในการค้าอาหาร (Ensuring fair practices in food trade) กำหนดมาตรฐานกลางที่เป็นสากล เพื่อป้องกันไม่ให้ประเทศใดประเทศหนึ่งใช้มาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม และทำให้การค้าอาหารระหว่างประเทศดำเนินไปอย่างโปร่งใส

18. ภายใต้กรอบ WTO ข้อตกลง SPS เกี่ยวข้องกับเรื่องใดมากที่สุด

- ก. มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช
- ข. การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา
- ค. การกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา
- ง. การคุ้มครองแรงงาน

เฉลย ก. SPS ย่อมาจาก Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures (ความตกลงว่าด้วยการใช้มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช) ภายใต้องค์การการค้าโลก (WTO) มีวัตถุประสงค์เพื่ออนุญาตให้ประเทศสมาชิกกำหนดกฎระเบียบปกป้องชีวิตและสุขภาพของมนุษย์ สัตว์และพืช จากอันตรายที่มาจากสารปนเปื้อน ศัตรูพืชหรือโรคระบาด โดยมีเงื่อนไขว่ามาตรการนั้นจะต้องอยู่บนพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และไม่ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือกีดกันทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม

19. หลักสำคัญของมาตรการ SPS คือข้อใด

- ก. ต้องไม่มีเหตุผลทางวิทยาศาสตร์รองรับ
- ข. สามารถใช้เพื่อกีดกันสินค้านำเข้าได้โดยไม่จำกัด
- ค. ควรมีพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และการประเมินความเสี่ยง
- ง. ใช้เฉพาะกับสินค้าอุตสาหกรรม

เฉลย ค. หัวใจสำคัญของความตกลงว่าด้วยการใช้มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (SPS Agreement) ภายใต้วัตถุประสงค์ของ WTO คือ การบังคับให้ทุกประเทศสมาชิกต้องกำหนดมาตรการความปลอดภัยโดยอ้างอิงจากหลักฐานทางวิทยาศาสตร์และการประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) ที่เชื่อถือได้ หรือใช้มาตรฐานสากล (เช่น Codex , WOH , IPPC) เพื่อป้องกันไม่ให้แต่ละประเทศแอบอ้างเหตุผลด้านสุขอนามัยมาสร้างเป็นมาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม

20. ข้อใดเป็นตัวอย่างของมาตรการ SPS ได้ชัดเจนที่สุด

ก. กำหนดขนาดตัวอักษรบนบรรจุภัณฑ์

ข. กำหนดปริมาณสารเคมีตกค้างสูงสุดในอาหาร

ค. กำหนดสีของฉลากสินค้า

ง. กำหนดน้ำหนักสุทธิของบรรจุภัณฑ์

เฉลย ข. มาตรการ SPS (Sanitary and Phytosanitary Measures) เน้นเรื่องความปลอดภัยของชีวิตและสุขภาพของมนุษย์ สัตว์และพืช จากอันตรายทางชีวภาพ เคมีและกายภาพ ดังนั้นการกำหนดปริมาณสารเคมีตกค้างสูงสุด (Maximum Residue Limit : MRL) รวมถึงเกณฑ์สารปนเปื้อน เชื้อโรคหรือการกักกันโรคพืชและสัตว์ จึงจัดเป็นมาตรการ SPS โดยตรง

21. TBT ในบริบทการค้าระหว่างประเทศย่อมาจากข้อใด

ก. Technical Barriers to Trade

ข. Trade Banking Treaty

ค. Total Business Transaction

ง. Technology Business Transfer

เฉลย ก. TBT ย่อมาจาก Technical Barriers to Trade หรือ "ความตกลงว่าด้วยอุปสรรคเทคนิคทางการค้า" ภายใต้องค์การการค้าโลก (WTO) มีวัตถุประสงค์เพื่อกำกับดูแลข้อกำหนดทางเทคนิค (Technical Regulations) มาตรฐาน (Standards) และกระบวนการตรวจสอบเพื่อรับรองความสอดคล้อง (Conformity Assessment Procedures) ไม่ให้ถูกนำมาใช้เป็นอุปสรรคหรือมาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่จำเป็นระหว่างประเทศ

22. ประเทศ ก. กำหนดให้สินค้าอาหารนำเข้าต้องใช้บรรจุภัณฑ์ขนาดเฉพาะและแสดงรายละเอียดฉลากตามข้อกำหนดทางเทคนิค ประเด็นดังกล่าวสัมพันธ์กับความตกลงใดมากที่สุด

ก. SPS

ข. TBT

ค. GATS

ง. TRIPS

เฉลย ข. ข้อกำหนดเกี่ยวกับบรรจุภัณฑ์ (Packaging) , ขนาดสินค้า และการแสดงฉลาก (Labeling) ถือเป็นข้อกำหนดทางเทคนิค (Technical Regulations) หรือมาตรฐานของสินค้า ซึ่งอยู่ในขอบเขตของความตกลงว่าด้วยอุปสรรคเทคนิคทางการค้า (TBT Agreement) โดยตรง โดยมีเป้าหมายเพื่อไม่ให้กฎระเบียบทางเทคนิคเหล่านี้สร้างอุปสรรคที่ไม่จำเป็นต่อการค้าระหว่างประเทศ

(ความตกลงว่าด้วยอุปสรรคเทคนิคทางการค้า (Agreement on Technical Barriers to Trade : TBT Agreement)

คือ ความตกลงภายใต้อุปถัมภ์ขององค์การการค้าโลก (WTO) ที่จัดทำขึ้นเพื่อกำกับดูแลไม่ให้กฎระเบียบทางเทคนิค (Technical Regulations) , มาตรฐาน (Standards) และกระบวนการตรวจสอบเพื่อรับรองความสอดคล้อง (Conformity Assessment Procedures) ของประเทศสมาชิก กลายเป็นอุปสรรคทางการค้าที่ไม่จำเป็น)

23. ข้อใดอธิบายคำว่า Conformity Assessment ได้เหมาะสมที่สุด

- ก. การกำหนดราคากลางของสินค้า
- ข. กระบวนการแสดงว่าสินค้า กระบวนการ หรือระบบเป็นไปตามข้อกำหนดหรือมาตรฐาน
- ค. การตรวจสอบรายได้ของเกษตรกร
- ง. การส่งเสริมการตลาดสินค้า

เฉลย ข. Conformity Assessment หรือ การประเมินการรับกุม/การประเมินความสอดคล้อง หมายถึง กระบวนการหรือการดำเนินงานเพื่อพิสูจน์และยืนยันว่า สินค้า (Product) , บริการ (Service) , กระบวนการ (Process) , ระบบบริหารจัดการ (Management System) หรือบุคลากร มีคุณลักษณะเป็นไปตามข้อกำหนดในมาตรฐาน (Standard) หรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

24. ข้อใดอธิบายคำว่า Accreditation ได้ถูกต้องที่สุด

- ก. การรับรองความสามารถของหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจหรือรับรอง
- ข. การรับประกันราคาสินค้าเกษตร
- ค. การออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจทุกประเภท
- ง. การรับรองรายได้ของเกษตรกร

เฉลย ก. Accreditation (การรับรองระบบงาน) หมายถึง การรับรองอย่างเป็นทางการโดยหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ (Accreditation Body : AB) ว่า "หน่วยงานประเมินความสอดคล้อง" (Conformity Assessment Body : CAB) เช่น ห้องปฏิบัติการทดสอบ/สอบเทียบ , หน่วยตรวจหรือหน่วยรับรองมาตรฐาน มีความสามารถทางวิชาการ มีความน่าเชื่อถือ และดำเนินงานตามมาตรฐานสากลอย่างเป็นกลาง

25. ข้อใดเรียงความสัมพันธ์ได้เหมาะสมที่สุด

- ก. Accreditation → รับรองความสามารถของ Certification Body
- ข. Certification → รับรอง Accreditation Body
- ค. GAP → รับรองหน่วยงานรับรอง
- ง. HACCP → รับรองรัฐบาล

เฉลย ก. โครงสร้างการบริหารจัดการคุณภาพสากลจะเรียงลำดับจากบนลงล่างดังนี้

1. Accreditation (การรับรองระบบงาน) เป็นการรับรองความสามารถอย่างเป็นทางการของหน่วยรับรอง (Certification Body : CB) หรือหน่วยตรวจ/ห้องปฏิบัติการ เพื่อยืนยันว่าหน่วยงานนั้น ๆ มีมาตรฐาน มีความรู้ และทำงานอย่างเป็นกลาง
2. Certification Body (หน่วยรับรอง) เป็นหน่วยงานที่ลงพื้นที่ไปตรวจสอบและออกใบรับรองให้กับ ผู้ประกอบการ/แปลงเกษตร/โรงงาน
3. GAP / HACCP / ISO (มาตรฐาน) เป็นตัวมาตรฐานที่นำไปประยุกต์ใช้กับสินค้าหรือกระบวนการผลิต ไม่ใช่หน่วยงานรับรอง

ดังนั้น Accreditation Body จึงทำหน้าที่รับรองความสามารถของ Certification Body เพื่อให้ใบรับรองที่ Certification Body ออกให้ผู้ประกอบการมีความน่าเชื่อถือในระดับสากล

26. หากหน่วยงานของรัฐกำหนดมาตรฐานสินค้าโดยคำนึงถึง Codex และมาตรฐานสากล เหตุผลสำคัญที่สุดคือข้อใด

- ก. เพื่อให้สินค้าทุกประเทศมีราคาเท่ากัน
- ข. เพื่อให้มาตรฐานมีความสอดคล้องและลดอุปสรรคทางการค้าโดยไม่จำเป็น
- ค. เพื่อยกเลิกมาตรฐานภายในประเทศทั้งหมด
- ง. เพื่อให้ต่างประเทศเป็นผู้กำหนดกฎหมายไทย

เฉลย ข. การอ้างอิงมาตรฐานสากล เช่น Codex (โครงการมาตรฐานอาหาร FAO/WHO) ในการกำหนดมาตรฐานสินค้าอุตสาหกรรมหรืออาหารระดับประเทศ มีวัตถุประสงค์สำคัญดังนี้

- สร้างความเป็นธรรมและความสอดคล้อง (Harmonization) : ทำให้มาตรฐานของประเทศสอดคล้องกับหลักสากล ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางการค้าที่เก็บบัญชีไว้ขององค์การการค้าโลก (WTO/TBT Agreement)
- ลดอุปสรรคทางการค้า (Technical Barriers to Trade) : ช่วยให้สินค้าสามารถส่งออกและนำเข้าได้ง่ายขึ้นโดยไม่ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการทดสอบซ้ำซ้อน
- คู่ครองผู้บริโภค : ยืนยันว่าสินค้ามีความปลอดภัยและมีคุณภาพตามหลักวิทยาศาสตร์ที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

27. ข้อใดสะท้อนหลัก Risk Analysis ด้านความปลอดภัยอาหารได้ครบถ้วนที่สุด

- ก. Risk Assessment + Risk Management + Risk Communication
- ข. Risk Planning + Risk Pricing + Risk Promotion
- ค. Risk Inspection + Risk Accounting + Risk Marketing
- ง. Risk Prevention + Risk Taxation + Risk Export

เฉลย ก. การวิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk Analysis) ด้านความปลอดภัยอาหารตามหลักสากลของ Codex และองค์การอนามัยโลก (WHO) ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลักที่เกี่ยวข้องกันอย่างเป็นระบบ

1. Risk Assessment (การประเมินความเสี่ยง) : กระบวนการทางวิทยาศาสตร์เพื่อประเมินอันตราย ความน่าจะเป็น และผลกระทบต่อสุขภาพ
2. Risk Management (การจัดการความเสี่ยง) : การกำหนดนโยบาย มาตรการ หรือกฎระเบียบเพื่อควบคุมและลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
3. Risk Communication (การสื่อสารความเสี่ยง) : การแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร และความคิดเห็นอย่างทันท่วงทีระหว่างผู้ประเมิน ผู้จัดการ ผู้บริโภค และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย

ห้าม!! คัดลอก เผยแพร่ ดัดแปลง ส่งต่อ และจำหน่ายเอกสารฉบับนี้โดยเด็ดขาด

หากตรวจพบจะดำเนินคดีตามกฎหมาย (สงวนลิขสิทธิ์ สถาบัน The Best Center)

28. ในสถานการณ์ที่เกิดการปนเปื้อนในอาหารและประชาชนเกิดความกังวล หน่วยงานรัฐเปิดเผยข้อมูลระดับความเสี่ยง แนะนำวิธีปฏิบัติ และชี้แจงข้อมูลทางวิทยาศาสตร์แก่ประชาชน กิจกรรมดังกล่าวตรงกับข้อใด

ก. Risk Assessment

ข. Risk Management

ค. Risk Communication

ง. Risk Transfer

เฉลย ค. Risk Communication (การสื่อสารความเสี่ยง) คือ การแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร ความคิดเห็น และคำแนะนำเกี่ยวกับความเสี่ยง รวมถึงผลการประเมินและมาตรการจัดการความเสี่ยงระหว่างผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานรัฐ ผู้บริโภคและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

การที่รัฐชี้แจงข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ ให้คำแนะนำวิธีปฏิบัติแก่ประชาชนและเปิดเผยระดับความเสี่ยง ในภาวะวิกฤต จึงเป็นการสื่อสารความเสี่ยงโดยตรง เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและลดความตระหนกตกใจ ของสังคม

29. ข้อใดเป็นประโยชน์ของระบบมาตรฐานสินค้าเกษตรต่อผู้ส่งออกมากที่สุด

ก. ทำให้ไม่ต้องตรวจสอบสินค้าก่อนส่งออก

ข. ช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นและโอกาสในการเข้าถึงตลาดต่างประเทศ

ค. ทำให้ไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายของประเทศนำเข้า

ง. ทำให้รัฐบาลรับประกันกำไรของผู้ส่งออก

เฉลย ข. ระบบมาตรฐานสินค้าเกษตร (เช่น GAP , GMP , HACCP) ให้ประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ส่งออกในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- สร้างความน่าเชื่อถือ (Credibility) : ใบรับรองมาตรฐานเป็นหลักฐานยืนยันว่าสินค้ามีความปลอดภัย คุณภาพดี และผ่านกระบวนการผลิตที่ถูกต้องตามหลักสากล
- เปิดประตูสู่ตลาดใหม่ (Market Access) : คู่ค้าและห้างสรรพสินค้าชั้นนำในต่างประเทศส่วนใหญ่กำหนดให้ สินค้าต้องผ่านการรับรองมาตรฐานเป็นเงื่อนไขพื้นฐานในการนำเข้า
- ลดความเสี่ยงการถูกปฏิเสธสินค้า : ช่วยลดโอกาสที่สินค้าจะถูกตีกลับ ถักกันหรือทำลาย ณ ด่านตรวจสินค้า ของประเทศปลายทาง

30. ประเทศไทยตรวจพบว่าประเทศคู่ค้าเตรียมออกกฎด้านความปลอดภัยอาหารฉบับใหม่ ซึ่งอาจกระทบ การส่งออกสินค้าเกษตรไทย บทบาทใดของ มกอช. มีความสำคัญที่สุดในสถานการณ์นี้

ก. กำหนดค่าเงินบาทเพื่อช่วยผู้ส่งออก

ข. ติดตาม วิเคราะห์ และประสานข้อกำหนดมาตรฐานระหว่างประเทศเพื่อรักษาผลประโยชน์ของไทย

ค. สั่งให้ธนาคารลดดอกเบี้ยผู้ประกอบการ

ง. กำหนดโควตาการผลิตสินค้าในประเทศทันที

เฉลย ข. มกอช. มีบทบาทสำคัญด้านมาตรฐานและกฎระเบียบระหว่างประเทศ รวมทั้งการประสานท่าที ของประเทศไทยในเวทีที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันหรือแก้ไขปัญหามาตรการที่อาจกระทบสินค้าเกษตรไทย

พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๕๕๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑

เป็นปีที่ ๖๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศ
ว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา
๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๓ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติ
ให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติ
บัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑”

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้น
ไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕

(๒) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

(๓) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๘

(๔) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๔

มิให้นำคำสั่งหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ที่ ๓๘/๒๕๑๕ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๑๕
มาใช้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการพลเรือน” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ให้รับ
ราชการโดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณในกระทรวง กรมฝ่ายพลเรือน

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕/ตอนที่ ๒๒ ก/หน้า ๑/๒๕ มกราคม ๒๕๕๑

“ข้าราชการฝ่ายพลเรือน” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือน และข้าราชการอื่นในกระทรวง กรม ฝ่ายพลเรือน ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการประเภทนั้น

“กระทรวง” หมายความว่า รวมถึงสำนักนายกรัฐมนตรีและทบวง

“รัฐมนตรีเจ้าสังกัด” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวง รัฐมนตรีว่าการทบวง และ หมายความว่ารวมถึงนายกรัฐมนตรีในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาสำนักนายกรัฐมนตรี และนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี ในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวง

“ปลัดกระทรวง” หมายความว่า รวมถึงปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและปลัดทบวง

“กรม” หมายความว่ารวมถึงส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม

“อธิบดี” หมายความว่า หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมหรือเทียบเท่ากรม

“ส่วนราชการ” หมายความว่า ส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และส่วนราชการที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินและมีฐานะไม่ต่ำกว่ากรม

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ลักษณะ ๑

คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.พ.” ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธาน ปลัดกระทรวงการคลัง ผู้อำนวยการ สำนักงบประมาณ และเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการ บริหารและการจัดการ และด้านกฎหมายซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถแล้ว และเป็นผู้ที่ได้รับการ สรรหาตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน แต่ไม่เกินเจ็ดคน และให้ เลขาธิการ ก.พ. เป็นกรรมการและเลขานุการ

กรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต้องไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กรรมการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมืองและมีได้เป็น กรรมการโดยตำแหน่งอยู่แล้ว

มาตรา ๗ กรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้อยู่ในตำแหน่งได้คราวละสามปี ถ้า ตำแหน่งกรรมการว่างลงก่อนกำหนดและยังมีกรรมการดังกล่าวเหลืออยู่อีกไม่น้อยกว่าสามคนให้กรรมการที่เหลือ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

เมื่อตำแหน่งกรรมการว่างลงก่อนกำหนดให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการแทนภายในกำหนด สามสิบวัน เว้นแต่วาระของกรรมการเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการแทนก็ได้ ผู้ซึ่งได้รับ แต่งตั้งเป็นกรรมการแทนนั้นให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่ง จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้เป็นการกรณีกี่ก็ได้
ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง
กรรมการใหม่ ให้กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการใหม่
มาตรา ๘ ก.พ. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์การบริหาร
ทรัพยากรบุคคลภาครัฐในด้านมาตรฐานค่าตอบแทน การบริหารและการพัฒนาทรัพยากรบุคคล รวมตลอดทั้งการ
วางแผนกำลังคนและด้านอื่น ๆ เพื่อให้ส่วนราชการใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการ

(๒) รายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาปรับปรุงเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินเพิ่มค่าครองชีพ
สวัสดิการ หรือประโยชน์เกื้อกูลอื่นสำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือนให้เหมาะสม

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐานการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลของ
ข้าราชการพลเรือน เพื่อส่วนราชการใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการ

(๔) ให้ความเห็นชอบกรอบอัตราค่าจ้างของส่วนราชการ

(๕) ออกกฎ ก.พ. และระเบียบเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคลเพื่อปฏิบัติการตาม
พระราชบัญญัตินี้ รวมตลอดทั้งการให้คำแนะนำหรือวางแผนแนวทางในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎ ก.พ.
เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

(๖) ศึกษาและวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ รวมตลอดทั้ง
กำหนดแนวทางปฏิบัติในกรณีที่เป็นปัญหา มติของ ก.พ. ตามข้อนี้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว
ให้ใช้บังคับได้ตามกฎหมาย

(๗) กำกับ ดูแล ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการบริหารทรัพยากรบุคคลของข้าราชการพล
เรือนในกระทรวงและกรม เพื่อรักษาความเป็นธรรมและมาตรฐานด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล รวมทั้ง
ตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้ ให้มีอำนาจเรียกเอกสารและหลักฐานจากส่วน
ราชการ หรือให้ผู้แทนส่วนราชการ ข้าราชการหรือบุคคลใด ๆ มาชี้แจงข้อเท็จจริง และให้มีอำนาจออกระเบียบให้
กระทรวง และกรมรายงานเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคลของข้าราชการพลเรือนที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ไปยัง
ก.พ.

(๘) กำหนดนโยบายและออกระเบียบเกี่ยวกับทุนเล่าเรียนหลวงและทุนของรัฐบาลให้สอดคล้อง
กับนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคลของข้าราชการฝ่ายพลเรือน ตลอดจนจัดสรรผู้รับทุนที่สำเร็จการศึกษาแล้ว
เข้ารับราชการในกระทรวงและกรมหรือหน่วยงานของรัฐ

(๕) ออกข้อบังคับหรือระเบียบเกี่ยวกับการจัดการการศึกษาและควบคุมดูแลและการให้ความช่วยเหลือบุคลากรภาครัฐ นักเรียนทุนเล่าเรียนหลวง นักเรียนทุนของรัฐบาล และนักเรียนทุนส่วนตัวที่อยู่ในความดูแลของ ก.พ. ตลอดจนการเก็บเงินชดเชยค่าใช้จ่ายในการดูแลจัดการการศึกษา ทั้งนี้ ให้ถือว่าเงินชดเชยค่าใช้จ่ายในการดูแลจัดการการศึกษาเป็นเงินรายรับของส่วนราชการที่เป็นสถานอำนวยการอันเป็นสาธารณประโยชน์ ตามความหมายในกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

(๑๐) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อรับรองคุณวุฒิของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือคุณวุฒิอย่างอื่น เพื่อประโยชน์ในการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือน และการกำหนดอัตราเงินเดือน หรือค่าตอบแทน รวมทั้งระดับตำแหน่งและประเภทตำแหน่งสำหรับคุณวุฒิดังกล่าว

(๑๑) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการปฏิบัติการเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๒) พิจารณาจัดระบบทะเบียนประวัติและแก้ไขทะเบียนประวัติเกี่ยวกับวัน เดือน ปีเกิด และการควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการพลเรือน

(๑๓) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

การออกกฎ ก.พ. ตาม (๕) ในกรณีที่เห็นสมควร ให้สำนักงาน ก.พ. หรือกระทรวงที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของ ก.พ. ด้วย

มาตรา ๕ ในกรณีที่ ก.พ. มีมติว่ากระทรวง กรม หรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือปฏิบัติการโดยขัดหรือแย้งกับแนวทางตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ ให้ ก.พ. แจ้งให้กระทรวง กรม หรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติดังกล่าวดำเนินการแก้ไข ยกเลิก หรือยุติการดำเนินการดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนดในกรณีที่กระทรวง กรม หรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติดังกล่าวไม่ดำเนินการตามมติ ก.พ. ภายในเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าปลัดกระทรวง อธิบดี หรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติดังกล่าว แล้วแต่กรณี กระทำผิดวินัย

การดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่งและการสั่งลงโทษให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ ก.พ. ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ในกรณีที่ผู้ไม่ปฏิบัติตามมติ ก.พ. ตามวรรคหนึ่งเป็นรัฐมนตรีเจ้าสังกัด ให้ ก.พ. รายงานนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควรต่อไป

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่ ก.พ. เห็นว่าการบริหารทรัพยากรบุคคลในเรื่องใดที่ข้าราชการฝ่ายพลเรือนทุกประเภทหรือบางประเภทควรมีมาตรฐานหรือหลักเกณฑ์เดียวกัน ให้ ก.พ. จัดให้มีการประชุมเพื่อหารือร่วมกันระหว่างผู้แทน ก.พ. ผู้แทน ก.พ.ร. และผู้แทนองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดมาตรฐานหรือหลักเกณฑ์กลางการบริหารทรัพยากรบุคคลในเรื่องนั้นเสนอต่อคณะรัฐมนตรี และเมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้วให้ใช้บังคับมาตรฐานหรือหลักเกณฑ์กลางดังกล่าวกับข้าราชการฝ่ายพลเรือนทุกประเภทหรือประเภทนั้น ๆ แล้วแต่กรณี